

Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulduğuna Dair Kanun

(Resmî Gazete ile yayımı : 8.3.1986 Sayı : 19041)

Kanun No.
3264

Kabul Tarihi :
27 . 2 . 1986

MADDE 1. — 16 Nisan 1985 tarihinde Bonn'da imzalanan Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti Arasında Gelir ve Servet Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşmasının onaylanması uygun bulunmuştur.

MADDE 2. — Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

MADDE 3. — Bu Kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür.

**TÜRKİYE CUMHURİYETİ İLE FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ ARASINDA GELİR VE
SERVET ÜZERİNDEN ALINAN VERGİLERDE ÇİFTE VERGİLENDİRMİYİ ÖNLEME
ANLAŞMASI
TÜRKİYE CUMHURİYETİ
VE
FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ**

Gelir ve servet üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen bir Anlaşma yapmak isteğiyle aşağıda anlaşmaya varmışlardır :

Madde 1

KİŞİLERE İLİŞKİN KAPSAM

Bu Anlaşma Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukımı olan kişilere uygulanacaktır

Madde 2

KAVRANAN VERGİLER

1 Bu Anlaşma, hangisinde ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Âkit Devletin kendisi, eyaleti, politik alt birimi veya bunların mahallî idarelerinde gelir ve servet üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2 Menkul ve gayrimenkul varlıkların değerinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile ücretin toplam tutarı üzerinden müttebağ olarak ödenen vergiler ve bunun yanısıra sermaye değer artışlarına uygulanan vergiler dahil olmak üzere, toplam gelir, toplam servet veya gelirin ya da servetin unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelirden ve servetten alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı sıradaki geçerli olan vergiler özellikle

a) Türkiye'de

(aa) Gelir Vergisi,

(bb) Kurumlar Vergisi,

(bundan böyle «Türk Vergisi» denilecektir) :

b) Almanya'da

(aa) Gelir Vergisi (Einkommensteuer),

(bb) Kurumlar Vergisi (Körperschaftsteuer),

(cc) Servet Vergisi (Vermögensteuer) ve

(dd) Ticaret Vergisi (Gewerbesteuer) dir.

(bundan böyle «Alman Vergisi» denilecektir)

4. Anlaşma aynı zamanda, mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelik de olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu anlaşmanın kapsamına giren vergilere ilişkin mevzuat değişikliklerini birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3

GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmada, metin aksini öngörmedikçe :

(a) «Bir Âkit Devlet» ve «diğer Âkit Devlet» terimleri metnin gereğine göre, Türkiye Cumhuriyeti veya Federal Almanya Cumhuriyeti anlamına gelir ve söz konusu terimler işbu anlaşmanın amaçları için coğrafi bir anlamda kullanıldığı takdirde, Âkit Devletlerin ulusal kanunlarının yürürlükte olduğu alan ile ilgili Âkit Devletin uluslararası hukuka göre, araştırma ve doğal kaynaklarını işletme amaçlarıyla üzerinde egemen haklar kullandığı kıta sahanlıklarını kapsar :

(b) «Vergi» terimi, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde kavranan herhangi bir vergi anlamına gelir :

(c) «Kişi» terimi :

(aa) Herhangi bir gerçek kişiyi,

(bb) Herhangi bir şirketi ifade eder :

(d) «Şirket» terimi, her tür tüzelkişi veya vergileme yönünden tüzelkişi olarak muamele gören her tür şahsiyet anlamına gelir :

(e) «Kanunî merkez» terimi sırasıyla Türk Ticaret Kanunu veya Alman Mali Kanunu kapsamında yer alan hukukî yerleşim yeri (Sitz) anlamına gelir :

(f) «Vatandaşlar» terimi :

(aa) Türkiye Cumhuriyeti yönünden, Türk Vatandaşlığını «Türk Vatandaşlık Kanunu» gereğince elde eden bütün gerçek kişileri ve Türkiye Cumhuriyetinde yürürlükte olan mevzuat gereğince statü kazanan bütün hükmi şahısları, ortaklıkları ve dernekleri :

(bb) Federal Almanya Cumhuriyeti yönünden, Federal Almanya Cumhuriyeti Anayasasının 116 ncı maddesinin 1 inci fıkrası kapsamına giren bütün Almanları ve Federal Almanya Cumhuriyetinde yürürlükte olan mevzuat gereğince statü kazanan bütün hükmi şahısları, ortaklıkları ve dernekleri ifade eder :

(g) «Bir Âkit Devletin teşebbüsü» ve «diğer Âkit Devletin teşebbüsü» terimleri sırasıyla, bir Âkit Devletin mukimi tarafından işletilen teşebbüs ve diğer Âkit Devlet mukimi tarafından işletilen teşebbüs anlamına gelir :

(h) «Yetkili makam» terimi :

(aa) Türkiye Cumhuriyetinde Maliye ve Gümrük Bakanını.

(bb) Federal Almanya Cumhuriyetinde Federal Maliye Bakanını ifade eder.

2. Bir Âkit Devletin bu Anlaşmayı uygulaması bakımından metin aksini öngörmedikçe, tanımlanmamış her terim, bu Anlaşmaya konu teşkil eden vergilerin yer aldığı Devletin mevzuatında öngörülen anlamı taşır.

Kıta sahanlığı üzerindeki haklar ipso facto ve ab initio mevcut olup, bu hakların kullanılması şartına bağlı değildir.

Madde 4

MALİ İKAMETGAH

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, «bir Âkit Devletin mukimi» terimi, o Devletin mevzuatı gereğince ikametgâh, ev, kanunî merkez, iş merkezi veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefiyeti altına giren kişi anlamına gelir.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Âkit Devlette de mukim olduğunda, bu kişinin statüsü aşağıdaki kurallara göre belirlenecektir.

a) Bu kişi, daimî olarak kalabileceği bir meskenin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Devlette de daimî olarak kalabileceği bir meskeni varsa, bu kişi kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir (hayatî menfaatlerin merkezi) :

b) Eğer kişinin hayatî menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya kişinin her iki Âkit Devlette de daimî olarak kalabileceği bir meskeni yoksa, bu kişi kalmayı âdet edindiği evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir :

c) Eğer kişinin her iki Âkit Devlette de kalmayı âdet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev sözkonusu değilse, bu kişi vatandaşı bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir.

d) Eğer kişi her iki Devletin de vatandaşıysa veya aksine her iki Devletin de vatandaşı değilse, Âkit Devletlerin yetkili makamları sorunu anlaşmayla çözeceklerdir.

3. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir şirket her iki Âkit Devletin de mukimi olduğunda, Âkit devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

Madde 5

İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından «işyeri» terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. «İşyeri» terimi özellikle şunları kapsama alır :

a) Yönetim yeri :

b) Şube :

c) Büro :

d) Fabrika :

e) Atölye :

f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal zenginliklerin elde edilmesine yarayan diğer yerler.

g) Altı ayı aşan bir süre devam eden inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi veya bunlarla ilgili kontrol faaliyetleri.

3. Bu Maddenin daha önceki hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, «işyeri» teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir :

a) Teşebbüs olanaklarının yalnızca malların veya ticarî eşyanın depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması :

b) Teşebbüse ait mal ve ticarî eşya stoklarının yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması :

c) Teşebbüse ait mal ve ticarî eşya stoklarının yalnızca bir başka teşebbüse işlettilmesi amacıyla elde tutulması :

d) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüse mal veya ticarî eşya satın alma amacıyla elde tutulması :

e) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yapılması amacıyla elde tutulması :

f) İŒe iliŒkin sabit bir yerin yalnızca, (a) ile (e) bentleri arasında bahsedilen faaliyetlerin bir veya bir-kaçını bir arada icra etmek için elde tutulması : Ancak bu faaliyetlerin bir arada icra edilmesi sonucunda kendini gösteren toplu faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şarttır.

4. 1 inci ve 2 nci fıkra hüküm'eriyle bağlı kalınmaksızın, bir kiŒi -5 inci fıkra hükmünün uygulanacağı bağımsız nitelikteki acenta dıŒında- bir Ākit Devlette diğer Ākit Devletin teŒebbüsü namına hareket ederse, aŒaėıdaki şartlarla bu teŒebbüs, ilk bahsedilen Devlette bu kiŒinin gerçekteŒirdiėi her türlü faaliyet dolayısıyla bir iŒyerine sahip kabul edilecektir.

a) Eğer bu kiŒi, iŒe iliŒkin sabit bir yerden yürütülebilecek 3 üncü fıkrada belirtilen türden faaliyetlerle sınırlı olmamak üzere, o Devlette teŒebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olur ve bu yetkisini mutaden kullanırsa iŒyerinin varlığı kabul edilecektir. Ancak anılan fıkra hükmü çerçevesinde iŒe iliŒkin sabit bir yerden yürütülen faaliyetler, bu yeri bir iŒyeri haline getirmeyecektir veya

b) Eğer bu kiŒi, böyle bir yetkisi olmamasına rağmen, teŒebbüs adına sürekli olarak sevk ettiği mallardan veya ticarî eŒyadan ilk bahsedilen Devlette mutaden mal veya ticarî eŒya stoku bulundurursa iŒyerinin varlığı kabul edilecektir.

5. Bir Ākit Devletin teŒebbüsü diğer Ākit Devlette iŒlerini yalnızca, kendi iŒlerine olağan Œekilde devam eden bir simsar, bir genel komisyon acentası veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acenta vasıtasıyla yürüttüğü için bu diğer Devlette bir iŒyerine sahip kabul olunmayacaktır.

6. Bir Ākit Devletin mukimi olan bir Œirket, diğer Ākit Devletin mukimi olan veya diğer Ākit Devlette ticarî faaliyette bulunan bir Œirketi kontrol eder, ya da onun tarafından kontrol edilirse (bir iŒyeri vasıtasıyla veya diğer bir Œekilde), bu Œirket diğeri için iŒyeri oluŒturmayacaktır.

Madde 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelir (tarım ve ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu varlığın bulunduğu Ākit Devlette vergilendirilebilir

2. «Gayrimenkul varlık» terimi, bahse konu varlığın yer aldığı Ākit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükârda gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, her çeŒit dalyanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine iliŒkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların iŒletme hakkından veya iŒletilmesinden doğan sabit, ya da deėiŒken ödemeler üstündeki hakları kapsayacaktır; gemiler, vapurlar ve uçaklar gayrimenkul varlık sayılmayacaktır.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir Œekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teŒebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Ākit Devlet teŒebbüsüne ait kazanç, sözkonusu teŒebbüs diğer Ākit devlette yeralan bir iŒyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunmadıkça, yalnız ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir. Eğer teŒebbüs yukarıda bahsedilen Œekilde ticarî faaliyette bulunursa, kazanç bu diğer Devlette iŒyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere vergilendirilebilir.

2. Bir Ākit Devlet teŒebbüsü diğer Ākit Devlette yer aalın bir iŒyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunduğunda, bu iŒyerine her iki Ākit Devlette de, eğer bu iŒyeri aynı veya benzer koŒullar altında, aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan tamamen aynı ve bağımsız bir teŒebbüs olsaydı ve iŒyerini oluŒturduėu teŒebbüsten tamamen bağımsız nitelik kazansaydı, ne kazanç elde edecek idiyse, böyle bir kazanç atfedilecektir.

3. İşyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka herhangi bir yerde yapılan ve yönetim ve genel idare giderlerini de kapsamına alan, işyerinin amaçlarına uygun düşen giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. İşyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal ve ticari eşya alınması dolayısıyla doğan hiç bir kazanç, bu işyerine atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın başka maddelerinde düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı anda, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir.

Madde 8

GEMİCİLİK, HAVA VE KARA TAŞIMACILIĞI

1. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette uluslararası trafik kapsamına giren türden bir gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliğinde bulunması dolayısıyla elde ettiği kazanç, yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilir.

2. «Uluslararası trafik» terimi, bir Türk veya Alman teşebbüsü tarafından gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletilerek yapılan taşımacılığı ifade eder. Şu kadarki Türkiye Cumhuriyeti veya Federal Almanya Cumhuriyeti sınırlarının sadece birinin içinde gerçekleştirilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği bu kapsamın dışında kalmaktadır.

Madde 9

BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Âkit Devlet teşebbüsü doğrudan veya dolaylı olarak diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında veya

b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Âkit Devlet teşebbüsünün ve diğer Âkit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığında

Ve her iki halde de, iki teşebbüsün ticari ve mali ilişkilerinde oluşan veya empoze edilen koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, olması gereken; fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç o teşebbüsün kazancına eklenip vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devletin kendi teşebbüslerinden birinde kavradığı ve vergilediği kazanç, diğer Âkit Devlette vergilendirilen bu diğer Devlet teşebbüslerinden birinin de kazancını içerebilir. Aynı zamanda bu ilk bahsedilen Devletin kavradığı kazanç, bildirilen kazanç olmayıp, bağımsız teşebbüsler arasında oluşacak ilişkiler göz önünde tutularak, sonradan bu ilk bahsedilen Devletçe yürütülen hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olabilir. Böyle bir durum kendini gösterdiğinde, eğer diğer Devlet bu düzenlemenin hukukî olduğu kanaatine varırsa, sözkonusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapmak durumunda-
dır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri göz önünde tutulacak ve gerektiğinde Âkit Devletlerin yetkili makamları birbirine danışacaktır.

Madde 10

TEMETTÜLER

1. Bir Âkit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Âkit Devlet mukimine ödenen temettüleri bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber sözkonusu temettüler, ödemeyi yapan şirketin mukimi olduğu Devletçe de kendi mevzuatına göre vergilendirilebilir, ancak bu şekilde alınacak vergi aşağıdaki oranları aşamayacaktır :

a) Temettü elde eden, temettü ödeyen şirketin sermayesinin doğrudan doğruya en az yüzde 10'unu elinde tutan bir şirket ise (ortaklıklar hariç), gayri safi temettü tutarının yüzde 15'i;

b) Tüm diğer durumlarda gayri safi temettü tutarının yüzde 20'si.

Bu fıkra, bünyesinden temettü ayrılan şirket kazancının vergilenmesine etki etmeyecektir.

3. Bu maddede kullanılan «temettü» terimi;

(a) Hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, madencilik senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kâra katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirler ve

(b) Temettü dağıtan şirketin mukimi olduğu Devlet'in mevzuatına göre hisse senedi geliri gibi vergilendirilen diğer gelirler ve Âkit Devletlerin vergilemesi yönünden sessiz ortakların («stillen Gesellschafter») bu ortaklık dolayısıyla elde ettikleri gelirler ve yatırım fonu veya yatırım ortaklıklarından belge karşılığı yapılan dağıtımlar, anlamına gelir.

4. Bir Âkit Devlet mukimi olan temettü lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukimi bulunduğu diğer Âkit Devlette bir işyerine sahip olursa ve sözkonusu, temettü elde edilmiş olayı ile bu işyerinin arasında önemli bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Kâra katılmayı sağlayan alacak haklarından ve diğer haklardan doğan (Federal Almanya Cumhuriyetinde bir sessiz ortağın «stillen Gesellschafter») bir «Partiarisches Darlehen» veya bir «Gewinnobligationen»e bu tür bir katılımından elde ettiği gelir dahil) ve borçlunun kazancının belirlenmesinde gider olarak indirilmesine müsaade edilen gelirler, 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, elde edildiği Âkit Devletin mevzuatına göre ve bu Devlette vergilendirilebilir.

Madde 11

FAİZ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devlet mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, bu faiz elde edildiği Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak bu şekilde alınacak vergi faiz tutarının yüzde 15'ini aşmayacaktır.

3. 2 nci fıkra hükümleri aksine, faiz :

(a) Federal Almanya Cumhuriyetinde doğarsa ve, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine veya Türkiye Cumhuriyeti Merkez Bankasına ödenirse, Alman vergisinden muaf tutulacaktır;

(b) Türkiye Cumhuriyetinde doğarsa ve Federal Almanya Cumhuriyeti Hükümetine veya onun bir Eyaletine veya «Deutsche Bundesbank»a veya «Kreditanstalt für Wiederaufbau»ya ödenirse, Türk vergisinden muaf tutulacaktır.

4. Bu maddede kullanılan «faiz» terimi, devlet tahvillerinden ve ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya kazancı paylaşma hakkını tanıyan tanımayan her çeşit tahvillerden ve her nevi alacaktan doğan gelir ile bu gelirin elde edildiği Devletin vergi mevzuatına göre ikrazat geliri sayılan diğer bütün gelirleri kapsar. Bununla beraber, «faiz» terimi 10 uncu maddede düzenlenen geliri bünyesine almaz.

5. Bir Âkit Devlet mukimi olan faiz lehdarı, faizin elde edildiği diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu sabit işyeri arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu takdirde 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Âkit Devlet'in kendisi, bir eyaleti (Länder), politik alt bölümü, mahalli idaresi veya mukimi tarafından ödenen faizin o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi mukim olsun ya da olmasın, bir Âkit Devlette faiz ödemeye neden olan borç - alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine sahip olduğunda ve faiz bu işyerinden kaynaklandığında, sözkonusu faizin işyerinin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında varolan özel ilişki nedeniyle böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durum-

da ilave ödeme bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

Madde 12 GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Âkit Devlette doğan ve diğer Âkit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddî hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, söz konusu gayrimaddî hak bedelleri elde edildikleri Âkit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir. Ancak bu şekilde alınacak vergi gayrimaddî hak bedelinin gayri safi tutarının yüzde 10'unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan «gayrimaddî hak bedelleri» terimi, sinema filimleri, radyo - televizyon yayınlarında kullanılan filimler ve banlar dahil olmak üzere edebî, artistik, bilimsel her nevi telif hakkının veya her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin veya sınai, ticarî, bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikiminin kullanma imtiyazı, kullanma hakkı veya satışı ile sınai, ticarî, bilimsel teçhizatın kullanma imtiyazı veya kullanma hakkı karşılığında ödenen her türlü bedelleri kapsar.

4. Bir Âkit Devlet mukimi olan gayrimaddî hak bedelinin lehdarı bu bedelin elde edildiği diğer Âkit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticarî faaliyette bulunursa ve söz konusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri arasında önemli bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulama dışı kalacaktır. Bu durumda 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Âkit Devletin kendisi, eyaleti politik alt bölümü, mahallî idaresi veya mukimi tarafından ödenen gayrimaddî hak bedelinin, o Devlette elde edildiği kabul olunacaktır. Bununla beraber, gayrimaddî hak bedelini ödeyen kişi mukim olsun ya da olmasın, bir Âkit Devlette gayrimaddî hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine sahip olduğunda ve bu gayrimaddî hak bedeli bu işyerinden kaynaklandığında, söz konusu gayrimaddî hak bedelinin işyerinin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddî hak bedelinin miktarı, ödeyici ile lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Âkit Devletin mevzuatı uyarınca vergilendirilebilecektir.

Madde 13 SERMAYE DEĞER ARTIŞI KAZANÇLARI

1. 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan bir gayrimenkul varlığın elden çıkarılmasından elde edilen kazanç bu varlığın yer aldığı Âkit Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticarî varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı bir sabit yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç, bu işyerinin veya sabit yerin (yalnız veya tüm teşebbüslle birlikte) elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bu maddenin 1 inci ve 2 nci fıkralarında değinilenler dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazanç yalnızca, elden çıkarmanın mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir. Bununla beraber, diğer Âkit Devlette doğan ve bundan bir önceki cümlede bahsedilen sermaye değer artış kazançları, alış ve satış arasındaki süre bir yılı aşmadığı takdirde bu diğer Âkit Devlette de vergilendirilebilecektir.

Madde 14
SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Âkit Devlet mukiminin serbest meslek faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu faaliyetler diğer Âkit Devlette icra edilmedikçe, yalnız ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir. Eğer faaliyetler diğer Devlette icra edilirse, buradan elde edilen gelir diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette icra ettiği serbest meslek faaliyetlerinden elde ettiği gelir, eğer;

a) Gelir elde eden kişi, bu diğer Devlette bir takvim yılı içinde bir veya bir kaç seferde 183 günü aşmamak üzere kalırsa ve

b) Ödeme, bu diğer Âkit Devletin mukimi olmayan bir kişi tarafından veya böyle bir kişi adına yapılırsa ve

c) Ödeme, böyle bir kişinin bu diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa,

Yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir.

3. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Federal Almanya Cumhuriyeti teşebbüsünün serbest meslek faaliyetlerinden elde ettiği gelir, söz konusu faaliyetler Türkiye Cumhuriyetinde icra edilmedikçe ve

a) Gelir elde eden kişi Türkiye Cumhuriyetinde bir takvim yılı içinde bir veya bir kaç seferde 183 günü aşan bir süre kalmadıkça veya

b) Ödeme, Türkiye Cumhuriyetinde mukim olmayan bir kişinin Türkiye Cumhuriyetinde sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmadıkça,

Yalnızca Federal Almanya Cumhuriyetinde vergilendirilebilecektir.

4. Faaliyetler, yukarıda bahsedilen şekilde ifa edildiğinde, teşebbüslerin kazançları Türkiye Cumhuriyetinde, 7 nci madde hükümlerine göre vergilendirilebilir. Bu durumda Türkiye Cumhuriyeti, serbest meslek kazançlarını yukarıdaki hükümler çerçevesinde tevkifat suretiyle vergilendirebilir. Bununla beraber gelir elde eden kişi, ilgili vergilendirme döneminin sonunda net esasına göre vergilendirilmeyi tercih etme hakkına sahiptir. Âkit Devletlerin yetkili makamları karşılıklı anlaşmayla bu hükümlerin uygulama şeklini belirleyebilirler.

5. «Serbest meslek faaliyetleri» terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebî, artistik, eğitici ve öğretici faaliyetleri, bunun yanısıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin, muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini ve özel meslekî bilgi ve maharet gerektiren diğer faaliyetleri kapsamına alır.

Madde 15
BAĞIMLI FAALİYETLER

1. 16, 18, 19 ve 20 nci madde hükümleri saklı kalmak üzere, bir Âkit Devlet mukiminin bir hizmet akdi dolayısıyla elde ettiği ücret, maaş ve diğer benzeri menfaatler, bu hizmet diğer Âkit Devlette ifa edilmedikçe, yalnız ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir. Eğer hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen gelir diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette ifa ettiği hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer;

a) Gelir elde eden kişi, bu diğer Devlette bir vergilendirme dönemi içinde bir veya bir kaç seferde 183 günü aşmamak üzere kalırsa ve

b) Ödeme, bu diğer Âkit Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa ve

c) Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa,

Yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilebilecektir.

3. Bu maddenin bundan önceki hükümlerine bakılmaksızın, Uluslararası trafikde işletilen bir gemi, uçak veya motorlu kara taşıtında işçi sıfatıyla ifa edilen bir hizmet dolayısıyla elde edilen gelir, teşebbüsün kanunî merkezinin bulunduğu Âkit Devlette vergilendirilebilir.

Madde 16

MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER

1. Bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlet mukimi olan bir şirketin Yönetim Kurulu Üyesi olması dolayısıyla eline geçen prim, ikramiye, huzur hakkı ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devletin bir veya birden çok mukiminin, diğer Âkit Devlet mukimi olan bir şirketin, ticarî mevzuat gereğince üst yönetimden sorumlu görevlileri olma sıfatıyla elde ettikleri ücretler, maaşlar ve diğer benzeri menfaatler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

ARTİST VE SPORCULAR

1. 14 ve 15 inci madde hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, bir Âkit Devlet mukimi olan ve tiyatro, sine ma, radyo, televizyon artistliği yapan veya müzisyen olarak çalışan sanatçıların ve bunun yanısıra sporcuların bağımsız faaliyetlerden elde ettikleri gelirler, bu faaliyetleri icra ettikleri Âkit Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği faaliyetlerden doğan gelir, kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci madde hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Âkit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bununla beraber, eğer yukarıda bahsedilen faaliyetler, bir Âkit Devlete diğer Âkit Devlet mukimlerinden biri tarafından yapılan bir ziyaret vesilesiyle icra ediliyorsa ve söz konusu ziyaret doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, bu diğer Devlet, onun bir eyaleti (Länder), politik alt bölümü veya bu diğer Devlette hayır kurumu sayılan bir kurum tarafından finanse ediliyorsa, söz konusu gelir. Bu maddenin birinci fıkrasında sözü edilen Devlette vergilendirilmeyecektir.

Madde 18

EMEKLİ MAAŞLARI

1. Bir Âkit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ve sağlanan diğer benzeri menfaatler, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Bu hüküm aynı zamanda bir Âkit Devlet mukimine sağlanan ömür boyu gelire de uygulanacaktır.

2. Uğranılan şahsî zararları tazmin etmek üzere, bir Âkit Devlet, bir eyalet veya onun bir politik alt bölümü tarafından ödenen emekli maaşları ve sağlanan ömür boyu gelirler ile yapılan diğer devamlı veya arızî ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilir.

Madde 19

KAMU GÖREVLERİ

1. 18 inci madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, bir Âkit Devletin kendisine, politik alt bölümüne, mahallî idaresine bir kamu görevi dolayısıyla herhangi bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Âkit Devlet, politik alt bölüm veya mahallî idare tarafından veya bunlarca oluşturulan fonlardan sağlanan menfaatler, emekli maaşları da dahil, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devletin kendisi, politik alt bölümü veya mahallî idaresi tarafından yürütülen ticarî faaliyetlerle bağlantılı hizmetler karşılığında sağlanan menfaatlere ve emekli maaşlarına 15, 16 ve 18 inci madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20

ÖĞRETMEN VE ÖĞRENCİLER

1. Bir Âkit Devletin vatandaşı olup, diğer Âkit Devlette yalnızca öğrenim veya meslekî yetiştirme amacıyla geçici olarak ikamet eden bir öğrenci veya stajyerin, geçim, öğrenim veya meslekî yetiştirme masraflarını karşılamak için, bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan gelen paralar, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Aynı şekilde, bir Âkit Devletin vatandaşı olup, diğer Âkit Devlette yalnızca öğretim ve bilimsel araştırma yapmak amacıyla geçici olarak ikamet eden bir öğretmen veya öğretim üyesinin iki yılı aşmayan bir süre veya süreler için öğretim veya araştırma karşılığında, bu diğer Devletin dışındaki kaynaklardan sağladığı paralar, bu diğer Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

3. Bir Âkit Devletin vatandaşı olup, diğer Âkit Devlette öğrenimi veya mesleği ile ilgili uygulama alışkanlıkları kazanmak üzere, bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayacak şekilde hizmet ifa eden bir öğrenci veya stajyerin eline geçen ücretler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

Madde 21

DİĞER GELİRLER

1. Bir Âkit Devlette elde edilen ve bu Anlaşmanın bundan önceki maddelerinde ele alınmayan gelir unsurları, bu Devlette vergilendirilebilir.

2. Her iki Âkit Devletin dışındaki kaynaklardan elde edilen gelir unsurları, yalnızca söz konusu geliri elde eden kişinin mukim olduğu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 22

SERVET

1. 6 ncı maddenin 2 nci fıkrasında tanımlanan gayrimenkul varlıklardan oluşan servet, söz konusu varlıkların bulunduğu Âkit Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyerinin aktifine dahil menkul varlıklardan ve bir Âkit Devlet mukiminin diğer Âkit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullanabileceği bir sabit yere ait menkul varlıklardan oluşan servet, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün Uluslararası trafikte işlettiği gemi, uçak ve kara nakil vasıtaları ile bu gemi, uçak ve kara nakil vasıtalarının işletilmesine tahsis edilen menkul varlıklar, yalnızca bu teşebbüsün kanunî merkezinin bulunduğu Âkit Devlette vergilendirilebilecektir.

4. Bir Âkit Devlet mukiminin servetinin diğer bütün unsurları, yalnız bu Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 23

MUKİM OLUNAN DEVLETTE ÇİFTE VERGİLENDİRMEİN ÖNLENMESİ

1. Türkiye Cumhuriyeti mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir.

(a) (b) bendi hükümleri saklı kalmak üzere, bu Anlaşmanın daha önceki Maddeleri gereğince Federal Almanya Cumhuriyetinde vergilendirilebilen veya yalnızca Federal Almanya Cumhuriyetinde vergilendirilebilecek olan Federal Almanya Cumhuriyeti kaynaklı her tür gelir unsuru ile Federal Almanya Cumhuriyetinde bulunan her tür servet unsuru, Türk vergisinin hesabına esas olan matrahın dışında tutulacaktır; bununla beraber, bu şekilde matrah dışı kalmayan gelir ve servet unsurlarına uygulanacak vergi oranını belirleyebilmek için, Türkiye Cumhuriyeti, bu bendin bundan önceki hükümleri gereğince Federal Almanya Cumhuriyetinde vergilendirilebilen gelir ve servet unsurlarını hesaba alabilecektir. Temettüleri konusunda bu bendin bundan önceki hükümleri, yalnızca Türkiye Cumhuriyeti mukimi olup, Federal Almanya Cumhuriyetinde mukim bir şirketin oy hakkını haiz, en az yüzde 10 payına sahip bulunan şirketlere uygulanacaktır.

(b) Yabancı vergilerin mahsubunu düzenleyen Türk Vergi mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere, Federal Almanya Cumhuriyetinde elde edilen aşağıdaki gelir unsurlarının, Federal Almanya Cumhuriyeti mevzuatı ile bu Anlaşma hükümleri çerçevesinde ödenen vergileri, Türk gelir ve kurumlar vergilerinden mahsup edilecektir:

- (aa) (a) bendinin uygulanmayacağı 10'uncu Madde kapsamındaki temettüler,
- (bb) 11'inci Madde kapsamındaki faizler ve 12'nci Madde kapsamındaki gayrimaddi hak bedelleri;
- (cc) Varlıkların elden çıkarılmasından doğan ve 13'üncü maddenin 3'üncü fıkrası kapsamına girdiği için Federal Almanya Cumhuriyetinde vergilendirilebilen kazançlar;
- (dd) 14'üncü Madde dolayısıyla Federal Almanya Cumhuriyetinde vergilendirilebilen gelirler;
- (ee) Bir Türkiye Cumhuriyeti vatandaşına 19'uncu Maddenin 1'inci fıkrası çerçevesinde yapılan ödemeler;
- (ff) 15'inci Maddenin 3'üncü fıkrası, 16, 17, 18'inci Maddeler ile 21'inci Maddenin 1'inci fıkrası kapsamına giren gelirler.

Bununla beraber, mahsup edilecek, vergi bu gelir unsurları için mahsupdan önce hesaplanan Türk Vergisini aşmayacaktır.

(c) (Türkiye Cumhuriyetinde mukim olan bir şirket, Federal Almanya Cumhuriyetinden elde ettiği geliri dağıtırsa, (a) bendi, Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı gereğince söz konusu dağıtımlar üzerine salınacak tamamlayıcı kurumlar vergisinin alınmasına engel olmayacaktır.

(d) (b) bendinde bahsedilen temettü, faiz ve gayrimaddi hak bedelleri, Federal Almanya Cumhuriyetinin ekonomik kalkınmasını hızlandırmak amacıyla Alman mevzuatı bünyesinde yürürlüğe konulan teşvik tedbirleri gereğince yüzde 10'un altında vergilendirilirse, (b) bendinde öngörülen koşullar altında bu gelirin gayrisafi tutarının en az yüzde 10'una eşit bir miktar Türkiye Cumhuriyetinde ödenecek vergiden mahsup edilecektir. Bununla beraber, söz konusu tedbirlerin alınmaması halinde mahsup, Federal Almanya Cumhuriyetinde ödenen vergiyi aşmayacaktır.

2. Federal Almanya Cumhuriyeti mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:

(a) (b) bendi hükümleri saklı kalmak üzere, bu Anlaşmanın daha önceki Maddeleri gereğince Türkiye Cumhuriyetinde vergilendirilebilen veya yalnızca Türkiye Cumhuriyetinde vergilendirilebilecek olan Türkiye Cumhuriyeti kaynaklı her tür gelir unsuru ile Türkiye Cumhuriyetinde bulunan her tür servet unsuru, Alman vergisinin hesabına esas olan matrahın dışında tutulacaktır; bununla beraber, bu şekilde matrah dışı kalmayan gelir ve servet unsurlarına uygulanacak vergi oranını belirleyebilmek için, Federal Almanya Cumhuriyeti, bu bendin bundan önceki hükümleri gereğince Türkiye Cumhuriyetinde vergilendirilebilecek gelir ve servet unsurlarını hesaba alabilecektir. Temettüler konusunda bu bendin bundan önceki hükümleri, yalnızca Federal Almanya Cumhuriyeti mukimi olup, Türkiye Cumhuriyetinde mukim bir şirketin oy hakkına haiz, en az yüzde 10 payına sahip bulunan şirketlere uygulanacaktır. Aynı zamanda, bundan önceki cümle gereğince Alman vergisinin hesabına esas olan matrahın dışında tutulan kâr payı dağıtımları hissedarlık dolayısıyla söz konusu olan Alman vergisinin hesabına esas matrahın da dışında tutulacaktır.

(b) Yabancı vergilerin mahsubunu düzenleyen Alman vergi mevzuatı hükümleri saklı kalmak üzere, Türkiye Cumhuriyetinde elde edilen aşağıdaki gelir unsurlarının, Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı ile bu anlaşma hükümleri çerçevesinde ödenen vergileri, Alman gelir ve kurumlar vergilerinden mahsup edilecektir;

- (aa) (a) bendinin uygulanmayacağı 10'uncu Madde kapsamındaki temettüler;
- (bb) 11'inci Madde kapsamındaki faizler ve 12'nci Madde kapsamındaki gayrimaddi hak bedelleri;
- (cc) Varlıkların elden çıkarılmasından doğan ve 13'üncü Maddenin 3'üncü fıkrası kapsamına girdiği için Türkiye Cumhuriyetinde vergilendirilebilen kazançlar;
- (dd) 14'üncü Madde dolayısıyla Türkiye Cumhuriyetinde vergilendirilebilen gelirler;
- (ee) Bir Federal Almanya Cumhuriyeti vatandaşına 19'uncu maddenin 1'inci fıkrası çerçevesinde yapılan ödemeler;
- (ff) 15'inci Maddenin 3'üncü fıkrası, 16, 17, 18'inci Maddeler ile 21'inci Maddenin 1'inci fıkrası kapsamına giren gelirler;

Bununla beraber, mahsup edilecek vergi, bu gelir unsurları için mahsuptan önce hesaplanan Alman vergisini aşmayacaktır.

(c) Federal Almanya Cumhuriyetinde mukim olan bir şirket, Türkiye Cumhuriyetinden elde ettiği geliri dağıtırsa, (a) bendi, Federal Almanya Cumhuriyeti mevzuatı gereğince söz konusu dağıtımlar üzerine salınacak tamamlayıcı kurumlar vergisinin alınmasına engel olmayacaktır.

(d) (b) bendinde bahsedilen temettü, faiz ve gayrimaddî hak bedelleri, Türkiye Cumhuriyetinin ekonomik kalkınmasını hızlandırmak amacıyla Türk mevzuatı bünyesinde yürürlüğe konulan teşvik tedbirleri gereğince, yüzde 10'un altında vergilendirilirse, (b) bendinde öngörülen koşullar altında, bu gelirin gayrisafi tutarının en az yüzde 10'una eşit bir miktar Federal Almanya Cumhuriyetinde ödenecek vergiden mahsup edilecektir. Bununla beraber, söz konusu tedbirlerin alınmaması halinde mahsup, Türkiye Cumhuriyetinde ödenen vergiyi aşmayacaktır.

Madde 24

AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Âkit Devletin vatandaşları diğer Âkit Devletten o Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalacakları vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

2. Bir Âkit Devlet teşebbüsünün diğer Âkit Devlette sahip olduğu bir işyeri, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten bir teşebbüsüne göre daha az lehe bir vergilemeyle karşı karşıya kalmayacaktır.

3. Bir Âkit Devletin, diğer Âkit Devletin bir veya bir kaç mukimi tarafından, doğrudan doğruya veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teşebbüsleri, ilk bahsedilen Devletten, benzeri teşebbüslerin tabi oldukları veya olacakları vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden değişik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

4. Bu hükümler, bir Âkit Devletin kendi mukimlerine şahsî ve ailevî durumları dolayısıyla uyguladığı şahsî indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Âkit Devlet mukimlerine de uygulama zorunda olduğu yönünde anlaşılacaktır.

Madde 25

KARŞILIKLI ANLAŞMA USULÜ

1. Bir Âkit Devlet mukimi, Âkit Devletlerden birinin veya her ikisinin işlemlerinin kendisi için bu Anlaşma hükümlerine uygun düşmeyen sonuçlar yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardığında, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, durumu mukimi olduğu Âkit Devletin yetkili makamına arz edebilir.

2. Söz konusu yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber kendisi tatminkâr bir çözüme ulaşmadığı takdirde, bu Anlaşmaya ters düşen bir vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Âkit Devletin yetkili makamıyla karşılıklı anlaşmaya gayret sarfedecektir.

3. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bu Anlaşmanın yorumundan veya uygulamasından kaynaklanan her türlü güçlüğü ve tereddütü karşılıklı anlaşmayla çözmek için gayret göstereceklerdir. Aynı zamanda, bu Anlaşmada çözüme kavuşturulamamış durumlardan kaynaklanan çifte vergilemenin ortadan kaldırılması için birbirlerine danışabilirler.

Âkit Devletlerin yetkili makamları özellikle.

(a) Âkit Devletlerden birinin teşebbüsü ile bu teşebbüsün diğer Âkit Devlette yer alan işyerine aynı şekilde ticarî ve sınaî kazançların atfedilmesinde;

(b) 9'uncu Maddede bahsedilen bağımlı teşebbüsler arasında kazançların aynı şekilde tahsis edilmesinde ve

(c) Bazı gelir unsurlarında geliri doğuran olayın aynı şekilde tanımlanmasında, anlaşmaya varmak üzere birbirlerine danışabilirler.

4. Âkit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkralarda belirtilen hususlarda anlaşmaya varabilmek için birbirleriyle doğrudan doğruya haberleşebilirler.

5. Bir Âkit Devletin diğer Âkit Devlette bağımlı hizmet ifa eden vatandaşları, vergi sorunlarının halli için, kendi Devletlerinin bu hususda yetkili makamının bu diğer Âkit Devlete gönderdiği memurların yardımına başvurabilir. Bu makam ve memurların yetki ve sorumlulukları, bu diğer Âkit Devletin bu hukukî düzenlemelerine göre belirlenir. Eğer belirtilen faaliyetlerbu diğer Âkit Devlette resmî lisans konusu ise, bu faaliyetler ancak, bu diğer Âkit Devletin mevzuatı gereğince yetkili kılınmış olan kişi ve makamlarla işbirliği halinde icra edilebilir.

Madde 26

BİLGİ DEĞİŞİMİ

1. Âkit Devletlerin yetkili makamları gerek bu Anlaşma hükümlerinin, gerekse iç mevzuatlarının işlerlik kazanabilmeleri için ihtiyaç duyulan bilgileri, iç mevzuattaki vergileme bu Anlaşma ile uyum halinde olduğu sürece, değişime tabi tutacaklardır. Bu şekilde değişime tabi tutulan her türlü bilgi, gizli tutulacak, umuma açıklanmayacak ve yalnızca bu Anlaşmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleriyle veya bu hususlardaki şikâyet ve itirazlara bakmakla görevli kişi veya makamlara ve bunun yanısıra yukarıda bahsedilen vergilere ilişkin cezaî kovuşturmalar için adli makamlara verilebilecektir.

2. 1 inci fıkra hükümleri, hiçbir surette Âkit Devletlerden birini :

- a) Kendinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatına veya idarî alışkanlıklarına uymayacak idarî önlemler alma;
- b) Kendinin veya diğer Âkit Devletin mevzuatı veya normal idarî işlemleri çerçevesinde elde edilmeyen bilgileri sunma;
- c) Herhangi bir ticarî, sınaî, meslekî sırrı veya ticarî işlemi alenî hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme, yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 27

DİPLOMATİK VE KONSOLOSLUK İMTİYAZLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomatik misyon, konsolosluk veya uluslararası organizasyon mensuplarının devletler hukukunun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları malî ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 28

BERLİN EYALETİ

Almanya Federal Cumhuriyeti Hükümeti tarafından, Türkiye Cumhuriyeti Hükümetine, bu Anlaşma'nın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen üç ay içinde aksine bir beyanda bulunulmadıkça, bu Anlaşma Berlin Eyaleti'ne de uygulanacaktır.

Madde 29

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Bu Anlaşma onaylanacak ve onay belgeleri en kısa zamanda Bonn'da teati edilecektir.
2. Anlaşma, onay belgelerinin teatisi tarihinden itibaren bir ay sonra yürürlüğe girecek ve hükümleri :
 - (a) Türkiye Cumhuriyetinde, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen yılın Ocak ayının birinci günü başlayan veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergilere;
 - (b) Federal Almanya Cumhuriyetinde, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği yılı izleyen yılın Ocak ayının birinci günü başlayan veya daha sonra başlayan her vergilendirme dönemine ilişkin vergilere uygulanacaktır.

3. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümlerinin aksine, bu Anlaşmanın 8 inci Maddesinin deniz ve hava taşımacılığı ile ilgili hükümleri :

(a) 1 Ocak 1983 tarihinden sonra elde edilen gelirlere ilişkin vergilere uygulanacak ve

(b) 1 Ocak 1983 tarihine kadar elde edilmiş gelirlere ilişkin olup, henüz ödenmemiş vergilerin tahsiline uygulanacaktır.

Madde 30

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

1. Bu Anlaşma sürekli olarak yürürlükte kalacaktır.

2. Bu Anlaşmanın onaylanmasını takip eden üçüncü yılın 1 Ocak gününden itibaren her bir Akit Devlet. Her bir takvim yılının en az ilk altı ayında diplomatik yollarla yürürlükten kalkma bildiriminde bulunarak Anlaşmayı feshedebilir. Bu durumda Anlaşma :

(a) Türkiye Cumhuriyetinde yürürlükten kalkma bildiriminde bulunulan yılı izleyen yılın 1 Ocak günü başlayan veya daha sonra başlayan vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için.

(b) Federal Almanya Cumhuriyetinde, yürürlükten kalkma bildiriminde bulunulan yılı izleyen yılın 1 Ocak günü başlayan veya daha sonra başlayan vergilendirme dönemine ilişkin vergiler için hüküm ifade etmeyecektir.

PROTOKOL

Türkiye Cumhuriyeti ile Federal Almanya Cumhuriyeti arasında Gelir ve servet üzerinden alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleyen bir Anlaşma imzalayan taraflar, aşağıdaki hükümlerin Anlaşmanın ayrılmaz bir parçası olduğunda anlaşmışlardır.

1. 5'inci Maddenin 4 ve 5'inci fıkralarıyla ilgili olarak :

Bir bağımsız acentanın, namına mal veya ticarî eşya tesliminde bulunduğu teşebbüsün sözkonusu mal veya ticarî eşyalarını yalnızca sıcakta bulundurması dolayısıyla bağımsızlık niteliğini kaybetmeyeceği anlaşılmaktadır. Bunun için, aynı işlemin mutaden bağımsız teşebbüsler arasında da gerçekleşmesi zorunludur.

2. 7'nci Maddenin 1'inci fıkrasıyla ilgili olarak :

Bir Akit Devlet teşebbüsü diğer Devlette bir işyeri ya da diğer Devlette benzerini bu diğer Devlette icra ederse veya benzerini bu diğer Devlette icra ederse :

a) Bu işyerinden yapılan mal veya ticarî eşya satışları :

gerçekleştirirse veya

b) Bu işyerinde gerçekleştirilen diğer ticarî faaliyetin aynısını veya benzerini bu diğer Devlette icra ederse,

Bu satışların veya ticarî faaliyetlerin diğer Akit Devlette işyeri kazancı ile birlikte vergilendirileceği üzerinde anlaşılmıştır. Bunun için, sözkonusu satış veya faaliyetlerin bahsi geçen işyeri vasıtasıyla gerçekleştirilmesi şarttır. Böyle bir vergilemeden sahte satış akitleri düzenlenerek kaçınılamaz.

3. 7'nci Maddenin 1 ve 2'nci fıkralarıyla ilgili olarak :

a) Bu Protokol'un 2'nci fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Devletin teşebbüsü diğer Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla mal veya ticarî eşya sattığında veya ticarî faaliyette bulunduğu, bu işyerinin kazancı, bu teşebbüsün elde ettiği toplam hâsılat üzerinden belirlenmeyecek; fakat yalnız bu işyerinin, bu türden satış veya ticarî faaliyete dayalı gerçek faaliyetlerinden kaynaklanan hasıllata göre belirlenecektir:

b) Sınai, ticarî veya bilimsel teçhizat veya tesisler ile bayındırlık işlerine ilişkin araştırma, tedarik, montaj veya inşa mukavelelerinde, teşebbüs bir işyerine sahip olursa, sözkonusu işyerinin kazancı mukavelelerin toplam tutarı üzerinden hesaplanmayacak; fakat işyerinin bulunduğu Devlette bu işyerinin fiilen yürüttüğü mukavele kısmı üzerinden hesaplanacaktır. Teşebbüsün genel merkezinin fiilen yürüttüğü mukavele kısmına ilişkin olan kazanç, yalnızca bu teşebbüsün mukim olduğu Devlette vergilendirilebilecektir.

4. 7'nci Maddenin 3'üncü fıkrasıyla ilgili olarak:

Bir işyerinin kazancı belirlenirken, teşebbüsün kendisinin veya yurt dışında bulunan diğer işyerlerinin zarar veya masraflarına katılmak üzere yapılan faiz, gayri maddî hak bedeli, komisyon ödemelerinin veya diğer benzeri ödemelerin gider olarak indirilmesine müsaade edilmeyecektir. Bununla beraber sözkonusu işyeri, Anlaşmanın 7 nci Maddesinin 3 üncü fıkrası çerçevesinde, araçlarına uygun düşen faiz, gayrimaddî hak bedeli, komisyon niteliğindeki ödemeleri veya diğer benzeri ödemeleri (araştırma, geliştirme masrafları dahil) gider olarak indirebilir.

5. 12 nci maddeyle ilgili olarak :

Serbest meslek faaliyetlerinin icrası dolayısıyla elde edilen kazancın (hizmet tedarikleri dahil) 12 nci maddenin 3 üncü fıkrasında açıklanan anlamda bir gayrimenkul hak bedeli olmadığı hususunda anlaşmaya varılmıştır.

6. 15 inci maddeyle ilgili olarak :

İşçiler, bir Âkit Devletin mevzuatında profesyonel işçi kiralayıcısı olarak tanımlanan veya böyle bir kiralayıcıya eşit addolunan bir kişi (aracı) tarafından bir teşebbüse (gerçek menfaatlere) kiralandığında, söz konusu işçiler bu Anlaşmanın amaçları yönünden, aracının değil; fakat gerçek menfaattarın hizmetlisi olarak kabul olunacaktır.

Bu hususları teyiden, iki Devletin tam yetkili temsilcileri, bu Anlaşmayı imzaladılar ve mühürlerini vatteler.

Türkçe, Almanca ve İngilizce dillerinde nüshalar halinde ve her üç metin de aynı derecede geçerli olmak üzere 16 Nisan 1985 tarihinde, Bonn'da düzenlenmiştir. Türkçe ve Almanca metinlerde yorum farklılıkları olması halinde, İngilizce metin geçerli olacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ ADINA

Mesut Yılmaz

FEDERAL ALMANYA CUMHURİYETİ ADINA

Dr. Hans Jorg. Haefele

Dr. Andreas Meyer Landrut

BU KANUNA AIT TUTANAKLAR

Cilt	Türkiye Büyük Millet Meclisi	
	Birleşim	Sayfa
20	30	450
25	71	273
	73	381:384,402:405

I - Gerekçeli 406 S. Sayılı basmayazı Türkiye Büyük Millet Meclisinin 73 üncü Birleşim tutanağına bağlıdır.

II - Bu Kanunu; Türkiye Büyük Millet Meclisinin Dışişleri ve Plan ve Bütçe komisyonları görüşmüştür.

III - Esas No. : 1/726.